

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchnerné Magyar Nyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyilv. térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beiktatni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi augusztus 20-án

34. szám.

István az első apostoli magyar király.

A magyar nép kilencz századon át mindig szeretettel és kegyelettel említi első magyar királyát sz. Istvánt; midőn ma halála évfordulatának emlék ünnepét üljük legyen szabad e lapok hasábjain is róla megemlékeznünk, hisz egyike ő azon fejedelemeknek, kik mély bölcsességük, fáradhatlan tevékenységük és szilárd jellemük folytán nevüket langoló betűkkel irták a világ történelem lapjaira és nemzetük sorsát századokon át rendületlenül álló biztos alapra fektették. Kortársai és későbbi történet írók megírták életrajzát, a kath. egyház számtalan legendában örzi működéseit, és az előbbi századokból kétszáznál több dicsbeszéd maradt fel számunkra, melyekben hol mint kiváló államférfi, hol mint buzgó hittérítő magasztaltatik.

Legkiválóbb érdeme, hogy az országot szervezte. Nem alapított világhódító birodalmat, de a világhírű törvényhozók közt az elsők egyike volt. Bizonyára nem volt csekély feladat a magyar nemzetet, mely nomádéletet élt s melynek kedve háborús kalandokban tellett, rendezett állam korlátaihoz szorítani, és hasonlónak tenni Európa

többi népeihez. — Másik fő érdeme hogy népét a keresztényiség kebelébe vezette.

Hogy mily bölcsen tudta kivinni ez utóbbi művét az előbbinek megszilárdítására, erről akarnánk pár szót szólni, de szükséges, hogy előbb futólagos pillantást vessünk Európa akkori viszonyaira.

A római birodalom, mely hajdan az egész művelt világ felett uralkodott, s melyet Nagy-Konstantin keresztényen állammá tett vala, ennek halála után alig 60 évvel, már két részre szakadt a nyugati latin nyelvű, és a keleti görög nyelvű császárságra. A szétválást teljessé tette az egyházi szakadás, mely amott a latin katolikus, itt a görög orthodox hitet és kultust tette állami vallássá. — A nyugati császárságot hamar tönkre tette a népvándorlás, — a keletinek ezer évvel tovább tartó fennállást engedélyezett a sors; ha kedvesebb, mondjuk, az isteni gondviselés. — Míg a keleten a konstantinápolyi császár vas marokkal kormányozta népeit; nyugaton az egyedüli központ melyhez a császárság romjain alakult új országok vonzódtak, a kath. egyház volt, a vallás volt a lüktető vér mely a népek sziveit rokonokká tette; a vallás egyesíté ez új népeket, ez szentelte meg hódító fegyvereiket, áldotta meg új országaikat, kente fel királyaikat, s tartotta őket össze,

bár lazán, míg a 800. év kezdetén a frankok királyát Nagy-Károlyt, az egyház akkori feje III. Leo pápa, császárrá és az egyház védurává felkenvén s koronáztatván, e tettel a nyugati császárságot vissza nem állította. — Isten helytartója, a pápa kente fel őt, — s jegyezzük meg jól, — a keresztény népek úgy tekintették őt, mint a világhíró régi császárság egyedüli örökösét.

Kevéssel a magyarok bejötté után, 962-ik évben a császári korona a frankoktól a német királyokra szállt; és I. Otto óta a nyugati császárság «római-német birodalom» címet viselt. — A népek akkori felfogása szerint két urat ismert a világ: a pápát és a császárt, miként ezt a hajdani szászok törvénykönyve költőiesen kifejezte: «Isten két kardot rejtett egy hüvelybe a keresztény vallás védelmére, — a pápáé a lelki kard, a császáré a világi kard. — Mihelyt valamely pogány nép a kereszténységre tért, azonnal kiterjedt reája is a császár hatalma. — A német császárok ezután szorgos igyekezettel rajta is voltak, hogy a keresztény vallás terjedjen a pogányok között, hogy mielőbb világ uralomra juthassanak.

A német császárok e jog-igénylése okozta a századokra terjedő harcot a germán és szláv népek között; — Szvatopluk, ki a

Tárca.

Gitta kisasszony.

(Vége.)

György ur pedig nem ment vissza tarokkozni, gondolkozott. Ritkán gyakorolta ezt a mesterséget, de most nagy, nagy szükségét érezte. Utóvégre a leány csinos is, művelt is, de hiába... A demokráta elvek igen szépek elméletben, hanem a praxis nagy diszharmoniót mutat a Gosztonyi meg a Novák név közt, és ha Bánváry megbolondul, még pletyka lesz a dologból.

A familia becsülete pedig rá van bízva.

Hirtelenében végig gondolta azt a néhány regényt, a mit valaha olvasott s azt a néhány szindarabot, a mit valaha látott és a szövevényes szerelmi intrikák közt keresett valamit, ő esetükhöz hasonlót, a mi kisegitené a helyzetből. Nem igen talált és a mit talált, az is házassággal végződött.

Bosszusan ment a táncsterembe, hogy szét nézzen a fiatalok közt. Menet közben az öreg Farkas Ádám csufolódását hallotta.

— Be intrikus képet vágsz Gyuri!

— Ja most annak csaptam fel!

És szinte önéreztet mosolylyal nézett szét. Először a helyzettel akart tisztába jönni. Az egyik sarokban az öcsese kurizált a leánynak, s a Gitta bangos gyermekes kacagása most az egy-zer meg-

lehetősen bosszantotta. Szemközt Ballát vette észre, az ispánját. A drabális fiu egy sarok-asztalnál ült és erősen ivott. És a hogy Gosztonyi a csillogó szemek irányát követte, aztán más is látott. Egy-egy lopva az ispán felé vetett tekintetet és valamipirulást.

Olyanformán sóhajtott fel, mint a valóságos szinpad intrikus, mikor a harmadik felvonás végén rájön a rég lesett izére. Igaz, hogy nála ez az első felvonás, de a hosszú darabokra sohasem volt gusz-tusa. És most csodálatos gyorsasággal eszelte ki a dolgot. Bizonyos, hogy összevesztek. Ki kell hát őket békiteni, míg ez a sarkantus kölyök galibát nem csinál. — Azt is gondolta, hogy finoman kell intézni a dolgot Finoman, simán, a mellék érdek látzata nélkül. Erre pedig csak egy mód van, de az sokat ér.

Oda ment az ispánhoz s bizalmasan fogott vele kezét. Balla udvariasan köszönt földesurának és úgy érezte, hogy az a félig ösztökélő, félig viszatartó vágy, kérés sokkal erősebben fészkelődik sziveben. Bizonyos, hogy a leány már elveszett rá nézve s nélküle tökéletesen mindegy. akár az oláh, akár a magyaz káromkodást hallja. Nagyon elbámult. mikor földesurát meghallotta.

— Barátom, becsületes emberre volna szükségem. Tudja, Marmarosban az oláhok közé. A kasznár öreg s maga már elég sokat ispánkodott. Mit gondol? Volna kedve?

Mit gondol? Volna kedve? Mikor a leány legyezőjével üt a tiszt vállára, s mikor kihívó,

kegyetlen arcczal néz feléje.

— Köszönöm a kegyet nagyságos uram. Régi vágyam volt ez, de nem merésztetem kérni.

György ur szívélyesen rázta meg a kezét.

— Igaz, minél hamarabb végezze el a dolgot. Még e héten szeretném, ha elutaznék.

Elégedetten simogatta szakállát. A bucsuzás-kor biztosan kibékülnek, a kasznári állásra kényelmesen meg lehet házasodni és akkor... no Marmaros elég messze esik a huszártól s apránként kimegy a fejből a hirtelen fellobbanás.

Hanem Balla újra érezte azt a megmagyarázhatatlan néma fájdalmat. A feje szédült a gondolattól, hogy utoljára látja a leány szőke haját és a kacagó kékes szemeket. A mult minden álma most már végkép örökre elenyészik és a jövő durva, kietlen, mint a kopár sziklák, a mikben ezután gyönyörködhetik. Felébredt benne a vágy és valami bosszu, hogy fanyar arcczal legalább egy pillanatra vegyítse a keserőséggel azt a boldogságot, a mi leány büszke, könyelmű szívét eltölti. Fanyar arcczal, hidegen s a multa való gunyos emlékezéssel.

Felállt s sápadtan, fejét kissé lehajtva ment a leány felé. Gitta most magában volt s csodálkozva, pirosan nézett a feléje közeledő ispánra. Nem tudta, mit gondoljon és csodálatos reszketést érzett minden tagjában. Zavartan, szinte önkénytelenül nyujtotta kezét. Az ispán nem vette észre, nem is nézett rá. A mondókáján gondolkozott s a keserű szavakon átrezgett a fájdalom.

nagy Morva birodalmat alapítani szándékolt a harc áldozata lett. — (Árpádnak, hazánk alapítójának, kit habár pogány volt, a német Arnulf Svatopluk ellen segítségül hívott vala, bizonyára egy csepp sejtelve sem volt, hogy száz évvel később a német császárok, hasonló jó szándékkal, fognak az ő nemzete iránt is viseltetni). Valamint Morva ország, ép úgy veszté el Cseh ország is politikai és egyházi függetlenségét szemben a német császárokkal; királyai kezdettől fogva mindig vazallusai voltak; — és ha az első keresztyén lengyel királynak fia Chrobín Boleszláv (ki 992-ben lépett trónra és szent-István kortársa volt) nem bírt volna függetlenségi erősebb érzéssel, bizonyára ő is — igen barátságos és vallásos uton — a császár hatalma alá kerül.

Midőn a magyarok fejedelmei Géza — majd fia sz. István azon meggyőződésre jutottak, hogy okvetlen szükséges nemzetüknek a keresztyén hitnek felvétele, ha maradandó helyet akarnak annak Európában biztosítani, két hatalmas gócpont gyakorolt rájuk vonzerőt — a görög keleti egyház és a római, mely a római-német császár oltalma és védnöksége alatt állott, ki Európának azon időben leghatalmasabb uralkodója volt.

István bölcsességétől függött elhatározni a két keresztyén egyház közül, melyikhez csatlakozzék. — Hogy a nemzet függetlenségét ne kockáztassa, hogy a keresztyén vallás felvétele alkalmával ajtót kaput ne tárjon a német császár befolyásának tanácsosabbnak látszott a görög keleti egyház mellé állani, hisz ennek amugy is sok proselytája volt az országban, mióta magyar urak Konstantinopolyban voltak mint

— Mielőtt végleg elmennék a vidékről, bucsuzni szeretnék egy pár szóval a kisasszonytól.

— Bucsuzni?

— Igen. Megyek az oláhok közé, a hol a nép durva és szegény, a hol a vidék pusztia és kietlen, de a hol nincs senki, hogy szeszélyből tönkre tegye a becsületes szívet.

Hátravetette fejét és merészen a leány szeme közé nézett. És hirtelen kellemes melegség csapott át idegein, mint mikor a tavaszi nap elősugarai érik a fagyos göröngyöket. Melegség, a mit a Gitta arcát elborító halálos sápadtság okozott. Igen, Gitta kisasszony elsápadt, legyezőjével eltakarta szemét és a legyező reszketett kezében. És hangja, mint a vadgalamb fájdalmas, szívéhez szóló bugása.

— Miért megy el. — miért bánt engem?

— Én bántom Gitta, édes jó Gitta? Én bántom? Mikor én úgy szerettem mindig, s mikor csak a maga kedvéért akartam eltűnni erről a vidékről. Hogy ne aljnak boldogsága útjába.

Már akkor ott állt mellette s igyekezett megfogni a kis, rózsaszín ketyűs kezét. Nem is került sok fáradságba és a leány arczaa rózsás, verőfényes mosoly vonult kecsztül. Csak most érezte igazán, a fájdalom és veszteség kiülő érzetében a szerelmet s az egész körülöttük zibongó tarka tömeg aranyos, fényes ködben uszott. Még nem mert az ispánra nézni, valami hibát talált a szíve fenekén, de a meleg, jóságos kézszorítás felbátorította.

— Ne menjén el örökre Miklós!

— Elmegyek, — el kell mennem, de ha akarja — igen, ha érez valamit, jöjjön velem. Olyan szép regényes a vidék, a fényes erdők, zöld hegyek és józan egyszerű nép. Jöjjön velem.

Nem igen lehetett hallani a lassu feleletet, de Gosztonyi György ur, a hogy egymás mellett látta azt a két szereumes emberát, avval a különös mosolylyal ajkuk körül, nagy lelki gyönyörűséggel simogatta meg hosszú, gondosan — a la Baulanger ápolit szakalát.

Akár csak valami szinpadi intrikus az ötödik felvonás végén. Gyurián.

kezesek s ott keresztyén hitre tértek, mióta az erdélyi fejedelem is azzá vált s udvarában görög papokat tartott; azután Géza neje István anyja is e valláson volt. (Számos magyar a Tisza folyó bőlesője táján ma is e vallás követője.) — Kevésbé körültekintő fejedelem így is cselekedett volna; de a mély bölcsességű István a latin egyházat választá, s midőn nemzetét a római pápa karjaiba vezette, a római császár befolyása elől jól elrekesztelte országát.

Az a mellék czél, melyet a római-német császárok szem előtt soha sem tévesztettek, midőn a pogánynépek megtérítése körül buzgolkodtak, t. i. önhatalmuknak terjesztése, már nem egy pápát gondolkodóba ejtett. Örvendettek ugyan midőn egy egy pogány nép közé eljött isten országa, de hogy ez csak is a császár hatalmát gyarapítsa, nem látszott felette kívánatosnak.

E zseniális pápák egyike a francia Gerbet volt, igen tudományos férfiú, ki 999-ben, tehát István fejedelemségének kezdetén II. Silvester név alatt lépett a pápai trónra. — Igen jól tudta előre kiszámítani (mellesleg mondva ő hozta divatba Európában az arabs számokat, s ő egyeztetette össze e számok rendszerét a görög matematikával) hogy jöhetne a lelki és egyuttal a világi hatalom is az egyházi kezeibe; az ő tervei szolgáltak vezérfonalul utódainak, míg VII. Gergelyazokat megvalósítani tudta.

Az éles elméjű pápa hamar észre vette a két ifju népet a lengyeleket és magyarokat, kik megtérő félben voltak, különösen megkedvelte a magyarokat, kik messzeható tervei megvalósítására kiválóbbak voltak. — Már egy század óta laktak új hazájukban s ugyan annyi idő óta viszálykodtak a császárokkal; reménylette, ennek uralomvágyát általok megfőkezheti; reménylette, hogy egy nép mely önként választja az egyházfejét védnökéül, gátul lesz használható a császári minden hatóság ellen. — Századokon át vezérelte ez eszme a pápákat, s mert a magyarokat nézték a császárság ellensúlyául azért nevezték bulláikban hazánkat e kitüntető névvel: «Archiregnum».

Ezek voltak az akkori viszonyok; most már megértjük, mért fordult István közvetlenül a római pápához, hogy a keresztyéniséget illető intézkedéseinek helybenhagyását s maga számára királyi koronát kérjen.

Különben István e részben csak apjának Gézának nyomdokait követte. Ez is felismerte volt a veszélyt, mely nemzete függetlenségét a keresztyén vallás felvétele alkalmával fenyegette. Géza szüntette be ugyanis a germán népek elleni hadjáratokat; — ő választott fia számára nőt, Gizellát a bajor herceg leányát, ki rokona volt ugyan a császárnak, de ennek antagonistája; szabad utat Géza engedett a német hittérítőknek; azt sem bánta, hogy a passzau püspök Pilgrim számos szerzetes társát hozta az országba hogy az ur szőlőjében működ-

jenek; — avval sem törődött, hogy a névezett püspök dicsekvő levelet irt a pápának, hogy mily rövid idő alatt térített meg ő és szerzetes társai 5000-nél több magyart, férfit és nőt Krisztus hitére; (természetesen, hogy ő neveztesék ki mielőbb magyarország metropolitájának, primásának.) De mihelyt komolyan vette a keresztyén hitre való térést Géza, akkor a császári hatalom előharczosait azonnal kikergette az országból; behívta Adalbertet a prágai püspököt hogy őt és háza népet megkeresztelje; behívta Astrikot az ő lengyel és olasz szerzeteseivel, hogy a népet oktassák; — már pedig ezek is a császár antagonistái voltak,

Ezt az Astrikot, kit Géza az általa alapított pannonhalmi zárda apátjává tett, s kit később István esztergomi érsekké s magyarország primásává nevezett ki, küldte az első magyar király Rómába, hova ugyanazon ügyben és hasonló kérelemmel már a lengyel fejedelem követei is megjelentek vala. II. Szyveszter részletes tudositást nyert a magyarhoni dolgokról, István működéséről és szándékairól. Kellemes meglepetéssel hallgatta Astrik beszédét, midőn előadta, hogy ő maga érseknek van kiszemelve, hogy István már tíz püspökséget és számtalan zárdat és iskolát alapított s mindezeket gazdagon javadalmazta; midőn rajzolta István buzgalmát a hittérítés körül, ki maga prédikál népének; — örömben repdesett a a pápa szíve ezek hallatára, s felkiáltott: «Bizony-bizony én csak az úr apostoli helytartója vagyok, a te fejedelmed pedig valódi Apostola Krisztusnak!»

Ezek után bizony nem kételkedhetünk ama csodás legenda valóságában, mely szerint angyal jelent meg Krisztus helytartójának almában, s figyelmezteté, hogy a koronát, melyet a lengyel Boleszláv számára már megcsináltatott vala, a sokkal érdemesebb Istvánnak küldje meg.

István az apostoli koronát a pápa kezéből nyerte, a vele küldött bullában felhatalmazta őt az egyház szervezésére, s felruházta őt mind azon jogokkal, melyekkel azon időben csak is a német császárok és a francia királyok bírtak, kijelentvén határozattan, hogy magyarországhoz, s a magyar egyházhoz semmi köze az egyház védő római-német császárnak. — A német császár uralomvágya, mely akkor magyarországot elnyeléssel fenyegette, fényesen visszautasított, — igaz, hogy később is ki nyújtotta éhes kezeit utánna, s a vele való harc századokig tartott; — hasztalan, István az ő megkoronáztatása és az ugyan akkor szervezett alkotmány által körülzánczolta országát, megállapította századokra a hon viszonyait a többi európai országokkal szemben. — Legyen áldott emlékezete.

Minő tanulságos a történelem, — nem hiába nevezik az «élet mesterének;» — hány ország és nemzet jött a vallási védnökség örve alatt az orosz czárok kormány-pálcája alá! — Mi lenne most ha sz. István el nem találja a Scylla és Charibdis közt az utat!

A délmagyarországi sziniszövetkezetek

folyó évi augusztus hó 13-án Pancsova Nagy-Beeskerek, Lugos, Versecz és Fehértemplom városok szinműpártoló egyesületeinek megbízottjai által Verseczen tartott értekezletén következő jegyzőkönyv vétetett fel.

Dr. Seemayer Károly elnök üdvözölve a megjelenteket a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja; erre Dr. Dengi tanfelügyelő előadja, hogy az alakuló Délmagyarországi sziniszövetkezet kötelebbe Nagy-Beeskerek is be akar lépni. Miután Nagy-Beeskerek küldöttei előadják, hogy 2000 forint segélyt (1400 bérlet, 300 frt. subventio és szabad színház 300 frt.) biztosítanak a szövetkezetnek, határozattá lesz: Magy-Beeskerek is felvételük a „Délmagyarországi szini-szövetkezet” képesébe, hivatalos czime a szövetkezetnek: „Délmagyarországi Sziniszövetkezet”.

Miután az előbbi pont folytán a „Délmagy. Sziniszövetkezet” Nagy-Beeskerek is hozzájárul, a szövetkezetnek az alapító városok következő bevételeket biztosítanak — a jegyzőkönyv egy másik pontjában meghatározott időre —

Lugos	ad: bérletben 1000 frt. subvent. 300 frt.	= 1300 frt.
Versecz	1226 „ „ 150 „	= 1376 „
Fehértemplom	1300 „ „ 200 „	= 1500 „
Pancsova	1500 „ „	= 1500 „
N.z.Beeskerek	1400 „ subventiót 300 „	= 1700 „
	és szabad színházat 300 „	= 2000 „
	összesen	7676 frt.

Miután a felszámított bérletek az előadásokból folyó bevételeknek csak harmad részül vétetnek, az értekezlet kimondja, hogy a kimutatott 7676 forintot elegendő alpnak tekinti, hogy pályázatot hirdessen egy oly szintársulatra, amely a sziniszövetkezet által táplált jogos igényeknek megfelelően, kívánatik pedig egy legalább 40 tagból álló társulat, mely képes legyen operettet, bohózatot, vígjátékokat és drámákat is előadni. A kötelező előadások stáma hetenkint öt, a társulatnak így ideje marad, hogy a szokásos bérletszűnethen is játszhassék.

Dr. Brájjer indítványára a szintársulatot illetőleg az értekezlet következőleg határozott: a lugosi szingyámoló egyesület megbízatik, hogy hirdessen azonnal pályázatot szintársulatra a „Köz-ponti szinészeti lapban”, a pályázatra jelentkezés határideje f. é. szeptember hó 5-ike. A befolyt pályázatokból a lugosi szingyámoló egyesület kiválaszt két társulatot, ezen választásról Dr. Dengi a „Délmagy. szini-szövetkezet”-ben résztvevő városok szingyámoló gyesületeit értesíti, értesíti egyszersmint ezen szingyámoló egyesületeket arról is, mily napra és hova küldjék el megbízottjukat a kijelölt két társulat legalább két-két előadásának (vigjáték és operette) meghallgatására; a megbízottak a társulatok meghallgatása után Lugosra gyűlnek választásra, vagy oda küldik írásban szavazatukat, minden városnak csak egy szavazata van; ha a megbízottak se személyesen nem jönnek meg a választásra, se szavazatukat nem küldik el, a lugosi szingyámoló egyesület maga választ. A választásról a lugosi szingyámoló egyesület a szövetkezethez tartozó városok szingyámoló egyesületeit értesíti.

Krisztics Nagy-Beeskerek polgármesterének indítványára, az értekezlet határozattá emeli, hogy a megválasztott társulat minden a sziniszövetkezethez tartozó városban az illető város szingyámoló egyesület pénztárának javára egy előadást rendezzen, ezen határozat a pályázati feltételek közé felveendő.

Hogy az előadások az egyes városokban, mikor tartassanak, az értekezlet következőben egyezett meg: A szini évad tart:

Pancsován október hó 1 — november hó 15-ig
N.-Beeskerek novemb. 16 — december végeig
Lugoson január hó 1 — február hó 8-áig
Verseczen febr. hó 9 — március hó 16-áig
Fehértemplom márc. hó 17 — április hó 16-áig

Ezzel az értekezlet befejeztetett és a jegyzőkönyv bezárattott.

Kelt Verseczen 1893. augusztus hó 13-án.

Dr. Seemayer Károly, Waldherr József,
elnök. értek. jegyző.

Napi hírek.

Ő császári és apostoli királyi Felsője I. Ferencz József szeretett Uralkodónk születése napját ültük meg f. hó 18-án; már előtti való nap este régi szokás szerint vidam zenekísérettel faklyás menet vonult a fényesen kivilágitott városzháztól a hasonlóképen kivilágitott utcákon át, hogy a következő nap fontosságára figyelmeztesse a lakosságot. A nagy nap reggelen 7 órakor 2500 m. kir. honvédség ez nagy számú közönség jelenlétében ünnepélyes tabori mise volt a nagy gyakorló téren, melyet főt.

Sváb Mihály táborig pap czelebrált; — majd a római kath. egyházban volt ünnepi isteni tiszteletet, — ennek végeztével a görög keleti egyház püspöki templomában, s végre az izr. zsinagógában. A város előljárósága és a lakosság loyális érzelmű polgárai mindenütt megjelentek, hogy buzgó könyörgéssel fohászkodjanak az egek urához terjeszsze, ki még számos évekre a legalkotmányosabb király életét, s indítsa meg szívét, hogy a szeretett haza, és hűségese alattvalói javára szentelje uralkodását. — Nemzeti lobogók díszében ékeskedett a város. Délben a magy. kir. honvédség tisztikara fényes bankettet adott, melyen méltós. P a s z k u honvédezzredes ur mondott felköszöntőt Ő Felsőjére, mind ezt, mind az arra a zenészkar által rázendített „Király-Hymnust” állva hallgatta meg a tisztikar és a jelen voltak.

Folyó hó 25-én lesz nagy hazánkfőnek Kosuth Lajosnak névnapja; mint minden évben, úgy az idén is társas vacsorával fogják azt ünnepelni tisztelői.

Tekintetes Sirokai Albert unghvári főgymnasiumi tanárnak esküvője Lengauer Zsófia kisasszonnyal folyó hó 21-én lesz a római kath. egyházban. Áldás és szerencse kísérelje egybekelésüket!

A verseczi községi főreáliskolánál a középiskolák részére kiadott rendtartás szerint az iskolai év szeptember 1-én kezdődik és június hó végeig tart. A tanév megkezdése előtt augusztus hó utolsó napjain, — vagy is aug. 29-én, 30-án és 31-én tartatnak meg a felvételi és javító vizsgálatok. Szeptember három első napján pedig lesz a tanulók felvétele és beiratása.

A beiratások első két napján az első osztályba csak helybeliek vétetnek fel, vidékiek a harmadik napon, míg az engedélyezett szám be nem telik.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 1885. évi február hó 26-án 3965. sz. a. k. rendelete értelmében minden tanuló a beiratásnál keresztlevelet, illetőleg hiteles születési bizonyítványt s utolsó iskolai bizonyítványát tartozik felmutatni, valamint az 1887. évi t-cz. értelmében magával hozni tartozik oly bizonyítványt is, mely az újraoltást igazolja, mert e nélkül fel nem vehető.

Az első osztályba csak oly tanuló léphet, ki 9-ik életévét már túlhaladta; ismereteinek mértékére nézve megkivántatik, hogy a népiszkola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ez ismereteit vagy valamely nyilvános népiszkolától nyert bizonyítvánnyal, vagy külön felvételi vizsgálatall kell igazolnia.

A felveendő tartozik személyesen, szülő, gyámja, vagy ezek megbízottja kíséretében az igazgatóságnál jelentkezni. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak Verseczen, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyelet és nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésére bízott tanulóra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassa. A szülők és gyámok e részben mindén változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az osztályfőnöknel és az igazgatónál, ennek viszont joga és kötelessége, ott, hol alapos oknal fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben czélszerű változás történjék. (Rendt. 12. §.)

A következő felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki az elvégzett osztály rendes tantárgyainak mindenikéből legalább is elégséges osztályzatot nyert.

Az osztály masodsori megismétlése meg nem engedtetik (1888. évi január hó 4-én 49.715. sz. a. kelt rend.)

Versecz város törvényhatósága 1890. évi 8650. szám alatt hozott és a magas miniszterium által 57.809. sz. alatt helyben hagyott határozata szerint a tandíj minden tanulóra nézve évi 20 frtban allapittatott meg.

Azonkívül minden egyes tanuló a könyvtár gyarapításához 1 frttal taztozik járulni.

Helybeli vagyontalan szülők kitünő előmenetelt tanusító ifjai a tandíj részleges vagy teljes elengedéseért kellően okadatolt és bizonyítványokkal támogatott, a tek. reáliskolai bizottsághoz intézett folyamodványaikat mielőbb nyujtsák be az igazgatóságnál.

A városi polg. leányiskolába való beiratások az 1893/94. tanévre f. é. augusztus hó 28., 29. és 30-án a városi leányiskola kézimunkatermében történnek. — A felvételi feltételei: Az intézet első osztályába legalább 10 éves oly leányok vétetnek fel, kik az elemi iskola IV.

osztályát kielégítő sikerrel végezték. Kik ezen fokú tanulmányukról nyilvános intézettől bizonyítványt nem mutathatnak elő, azok felvételi vizsgálat által kötelesek megfelelő előképzettséget igazolni. Az intézet többi osztályába csak oly növendékek vehetők fel, kik megfelelő életkor és bizonyítvánnyal jelentkeznek; ez utóbbi hiányában szintén felvételi vizsgálatra köteleztetnek. Beiratási díjul helybeliek 45 krt., vidékiek 3 frt. 45 krt. fizetnek. Szeptember 1-én reggel 8 órakor a helybeli róm. kath. egyházban ünnepélyes isteni-tisztelet „Veni sancte” lesz, melyen minden tanulónak részt kell vennie. A rendes előadások szeptember hó 4-én kezdődnek. — Ugyancsak augusztus 28., 29. és 30-án lesznek a városi gyermekkeribe való beiratkozások is a leányiskolai épület társalgó termében.

Magyar udvartartás Kőszegen. Egy köszegi ujság írja: A köszegi nagy hadgyakorlatok alkalmával lép életbe először a magyar udvartartás. Ő Felsője ugyanis, mint hírlík, kizárólag magyar udvari méltóságokkal fogja magát körülvenni s csak ilyeneket hívnak is be szolgálattételre. Az osztrák udvari méltóságok közül senki sem fog ezuttal Ő Felsője személye körül lenni. A magyar főudvarmester, Szapáry Géza gróf, már levelet irt a köszegi főkapitánynak, a melyben arra kéri, hogy alkalmas lakásokról gondoskodjék.

A beiratások a jövő 1893/94-iki tanévre a közs. népiszkolánál f. é. augusztus hó 28., 29 és 30-án történnek. Az 1868. évi 38. törvényczikk 1. §-a értelmében a szülők és gyámok kötelessége, gyermekeiket illetőleg gyám gyermekeiket a 6 életév betöltésétől a 12. életév letelteig a minden napi rendes iskolába küldeni. Minden az iskolába felvétetni óhajtó tanuló kötelessége kereszt levéllel kimutatni azt, hogy az előirt életkort már elérte. Azon tanulók azonban, kik 12. életévüket már túlhaladtak, a fentnevezett törvényczikk értelmében kötelesek, 15. életévük betöltéséig az ismétlő iskolát látogatni; ezeknek felvétele is a fennt nevezett napokon történik. A beiratások az új népiszkola épület (tehát utca) földszintén tartatnak. Figyelmeztetjük tehát a szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket a meghatározott napokon vétessék föl az iskolába, nehogy egyes késedelmezők a tanév kezdetét zavarják. Szeptember 1-én reggel 8 órakor a helybeli rom. kath. egyházban ünnepélyes isteni tisztelet „Veni sante” lesz, melyen minden tanulónak részt kell vennie. A rendes előadások szeptember hó 4-én kezdődnek.

A Mayering-féle leánynevelő intézetben, melynek négy elemi és négy polgári osztálya van, a beiratások az 1893/94-iki tanévre aug. 26-tól szeptember 2-ig eszközöltetnek; a tanév szeptember 2-án kezdődik.

Iskolai értesítés. A Gerő-féle nyilvánosági joggal felruházott elemi fiúskolájában a beiratások augusztus hó 27-én a délelőtti órákban, az előadások pedig szeptember 1-én kezdetnek meg. Az iskolai helyiségek a főpiacson levő Alexandrovits-féle ház I. emeleten vannak, amit a t. cz. szülék figyelembe venni sziveskedjenek.

Cserogyemékek H.-M.-Vásárhelyre és Szentestre több jó családhoz kerestetnek. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Biciklis lakodalmások. Párisban aug. 7-én egy egész násznép biciklin járta meg a maga utjait. A 18. ker. hivatalos helyiségeig (Montmartre) az egész lakodalmos nép biciklin ment — a menyasszony és a többi hölgyek a kerékpározók legújabb divatja szerint térdig érő kis nadrágot viseltek. Esküvő után az egész társaság kiharikázott Eughienbe, a hol ebéd utántól estig versenyt bicikliztek. A második lakoma elfogyasztása után az egész társaság visszaperdült Párisba. A biciklizés különben annyira terjed már, hogy akárhány szakácsné ezen a járművön megy a piacra bevásárolni.

Apróságok.

* Gyermekeklogika. „Pistika menj aludni. Láthatod, a csibék már lépíhettek.” „Jer te is mamácska, mert látod a csibékkal együtt. a tyúk is aludni megy.”

* Káplár a hadnagyhoz: — Nem tudom, hadnagy úr, mit tegyek. Ennek a rekrutának egyetlen készletben levő csákó sem áll jól. Hadnagy bítskén: — A csákók mind jók, de a feje nincs a reklément szerint alkotva.

* Hogy lő a főhadnagy. Kardos János gyalogos öt lővés közül egyetlenegyszer sem találta el a ezéltáblát. A lővésekre felügyelő tiszt dühösen fordul az illetőhöz:

— Adja ide azt a puskát a teremtsit magának, majd megmutatom én, hogyan kell löüi.

A főhadnagy lö, de nem talál. Gyorsan fel-
találva magát így szól:

— Lássá, így lö maga!

A következő lövésnél ugyan ez a szeren-
csétlenség éri. De ismét sikerült magát kivágnia:

— Így lö az ön barátja.

A harmadik lövésre végre eltalálva a célt,
büszkén adja vissza a puskát Kardosnak:

— És így lö a főhadnagy.

Vasúti menetrend. Fehértemplom-
ról érkeznek: 5.22 reggel, 1.03 délután és 6.11 este,
Temesvár felé indul 5.28 reggel, 1.07 délután
6.35 este. Temesvárról érkeznek: 7.43 reg-
gel, 2.08 délután és 10.09 este. Fehértemplom
felé indul: 7.53 reggel, 2.12 délután, 10.17 este.
Nagybecskerekéről érkeznek: 11.37 dél-
ben, 8.47 este. Becskerek felé indul: 5.47
reggel, 2.25 délután. Jaszenováról Oravi-
czára indul: 8.05 reggel, 3 délután, 10.55 este.
Oraviczáról Jaszenova felé indul 3 éj-
el 10.25 délelőtt, 3.50 délután.

5889. szám — 1893.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál az évi
1000 frt. fizetéssel javadalmazott árvaszéki
ülnöki állás, továbbá egy évi 500 frt. fizet-
téssel javadalmazott III. oszt. adó tiszti ál-
lás és végre egy, esetleg két II. oszt. irnoki
állás 400 forint évi fizetéssel választás útján
betöltendő.

Az 1883. évi I. t. cz. értelmében felsze-
relt pályázati kérvények legkésőbb f. é. aug.
hó 25-én rudnai Nikolics Sándor főispán ur
ő Méltóságánál benyújtandók.

Verseczen, 1893. évi aug. hó 7-én.

polgármester szabadságon:

Weifert Károly.

főjegyző.

Mintákat
bármely vidékre bérmentesen küldünk.

**Elismerten legjobb és legdivatosabb
Őszi és téli szövetek.**

Különlegességek: víz- és viharálló daróc, vadász-
posztó, palmerstone télikabátoknak való női posztók,
női öltözékek-kellékek, nemkülönböztetve minden nemű cze-
lnek megfelelő posztók, jó, tartós és színtartó minő-
ségben szétküldetnek gyári áron s bármily csekély
mennyiségben magánosok részére is.

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár
Schwarz Moricz,
Zwittau (Brünn)

3-10 mtr. öltönytözet, tel- jes öltözetnek való	frt. 3.50-tól frt. 24.—ig
2-10 mtr. télikabátoknak való	4.50 " " 20.— "
2— mtr. felsőkabátoknak való	4.— " " 15.— "
2-80 mtr. Mentsiköltözet, teljesen elég egy Mentsi- kolt-kabátra	5.— " " 20.— "
1-80 mtr. teljes daróc-kab- átoknak	3.50 " " 9.— "
3-25 mtr. fekete posztó sza- lonruhának	7.50 " " 25.— "
1-17 mtr. nadrágra való	2.25 " " 11.— "
10/4 méteres nagy kendők 2 frttól a legfinomabb Hi- malaya-kendőig, utazó- és szán-pokröcczok, plaid-ek.	

Mintakönyvek
oszipán szabómesterek számára.
Új vevők kaphatnak 50 krnak előleges bekül-
dése mellett, mely összeg az első meg-
rendelésnél visszatérítetik.

Stétküldés postai utárvétel
vagy előleges pénzbeállítás
mellett.

Nem felszólított áruért a vétel-
árt visszatérítjük.

Hirdetmény!

Több külföldi európai államban szorványo-
san előfordult cholera eset és Magyarországon he-
lyeként fellépett gyanus bélfuror esetek ötletéből
a nagyméltóságú magyar kir. Bellügyminiszterium
58505/893 számú körrendelete alapján következők
rendeltetnek.

1.) Nyilvános épületekben nevezetesen: ven-
déglok, korcsmák, kávéházak stb. az udvarok,
istállók s más helyiségek tisztán tartására legna-
gyobb gond fordítandó, az árnyékszékek és pöcze-
gödörök naponként mésztejjel: (1 kiló mész, négy
liter víz) fertőtlenítenedők, a trágya pedig heten-
ként legalább egyszer kihordandó.

2.) Magán lakhelyek és udvarok tisztán tar-
tása mellett az ott lévő árnyékszékek és pöcze-
gödörök tartalma hetenként legalább kétszer fer-
tőtlenítenedők.

3.) A hízaldák tulajdonosai kötelesek tele-
peiket naponként fertőtleníteni s a hulladékot és
trágyát naponként eltávolítani.

4.) A háztulajdonosok kötelesek a házaik
előtti vízfolyásokkal piszkos bűzös víztől tisztán
tartani.

5.) A lakosság figyelmeztetik, miszerint éret-
len és romlott gyümölcs, állott és posadt víz és
szeszes italok túlzott élvezetétől tartózkodjék s
egyben felhívatik, hogy tudomására jutott hasme-
néssel és hányással járó megbetegedési eseteket
a rendőrkapitányságnak feljelentse.

A fenti intézkedések szigorú foganatosítása
hatósági közegek által ellenőriztetni és a mulasztók
az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-a alapján 300 főtig
terjedhető pénzbírsággal büntettetni fognak.

Versecz város rendőrkapitánysága 1893 évi
juliust hó 27-én.

Bodó,
rendőrkapitány.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, ezimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle ház-
ban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, re-
gényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“
szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában
is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.